

**Åbent brev til kulturministeren, erhvervsministeren, digitaliseringsministeren
samt Folketingets Kultur- og Kirkeudvalg og Folketingets Erhvervsudvalg**

Ophavsret og kunstig intelligens:

Der er behov for at styrke den lovgivningsmæssige indsats mod generativ AI

Techgiganternes milliardforretning bag kunstig intelligens bygger på et massivt tyveri af danske kultur- og medieprodukter. Film, musik, billeder, nyhedsartikler og bøger bliver brugt som byggesten i AI-tjenesterne, men de indhenter ikke tilladelse fra rettighedshaverne. Dermed får forfattere, kunstnere, producenter og andre rettighedshavere ikke betaling for de kreative produkter, de har skabt, og som meningen var, at de skulle leve af.

Generative AI-løsninger muliggør produktion af indhold, der kan konkurrere direkte med det menneskeskabte indhold, som AI-systemer er trænet på – og langt overvejende trænet ulovligt på. Først bliver ens materiale brugt ulovligt, dernæst bliver det erstattet af AI-genereret materiale ved hjælp af den ulovlige brug.

AI-tyveri er i sagens natur ulovligt. Problemet er retshåndhævelse – rettighedshaverne har store vanskeligheder med præcist at kunne dokumentere den uretmæssige brug og stille techgiganterne til ansvar. Det handler bl.a. om manglende transparens og territoriale udfordringer, når de ansvarlige befinder sig langt uden for landets grænser. Samtidig søger techgiganterne at dække sig ind bag en EU-regel fra 2019 om *tekst- og datamining*, der blev gennemført i det såkaldte DSM-direktiv uden på nogen måde at være møntet på AI. Desuden har AI-udviklingen afdækket, at der er behov for en række lovgivningsmæssige præciseringer.

AI rummer mange muligheder, men også en lang række risici og udfordringer. På ophavsretsområdet handler det om autencitet, tillid og rimelige rammevilkår for opretholdelse af menneskeskabt kunst og kultur, også det danske.

Et konkret eksempel på problemstillingen er systemer, som gør det muligt at uploade et fotografi til en AI-tjeneste og få det omdannet til et billede i en hvilken som helst stil. Dette beror på uautoriseret træning på billeder og undergraver de originale rettighedshaveres indtjeningsmuligheder i fremtiden.

Kultur- og medieverdenen står derfor på en brændende platform, når det handler om den ophavsretlige beskyttelse i AI-sammenhæng. Noget kan vi gøre nationalt herhjemme, men det meste kræver EU-løsninger.

Der ser ud til at være positive toner fra EU. Europa-Parlamentet vedtog den 10. marts en resolution baseret på en rapport fra Parlamentets Retsudvalg med titlen "Copyright and Generative AI", som peger på behovet for nye EU-regler, der forbedrer den ophavsretlige beskyttelse. Resolutionen kan findes her: [REPORT on copyright and generative artificial intelligence – opportunities and challenges | A10-0019/2026 | European Parliament \(europa.eu\)](#)

Vi hilser med tilfredshed, at der i regeringsgrundlaget bl.a. er følgende punkter om AI:

"Arbejde for, at den teknologiske udvikling ikke udhuler det kulturelle kredsløb, men sker på en måde, der respekterer skabere, rettighedshavere og demokratiske værdier, så menneskelig skaben fortsat anerkendes som en grundlæggende forudsætning for AI-tjenester og digitale platforme."

"Fremsætte lovforslag om "AI-beskyttelse af personlige kendetegn"."

I Danmark har ekspertgrupper analyseret området og fremlagt konkrete anbefalinger.

Ekspertgruppen om techgiganter pegede i 2024 bl.a. på behovet for kollektiv forvaltning og pålæg til AI-udbydere om at dokumentere, at de ikke overtræder ophavsretten. Ellers bør der gælde en formodning om, at AI-modeller anvender ophavsretligt beskyttet indhold. Rapporten kan læses her: [Tech-ekspertgruppens anbefalinger.pdf](#)

En ekspertgruppe under Kulturministeriet er kommet med 10 konkrete anbefalinger. Ekspertgruppen om ophavsret og kunstig intelligens afgav sin rapport i september 2025. Rapporten kan findes her: [Ekspertgruppe for ophavsret og kunstig intelligens](#)

Nedenstående organisationer appellerer til, at I danske politikere følger op på 2025-rapportens analyser og de konkrete anbefalinger, som vi støtter op om. De 10 anbefalinger er følgende:

- Anbefaling 1: Effektiv transparens i træningsdata
- Anbefaling 2: Effektive forbeholdsmuligheder eller nye regler for tekst- og datamining
- Anbefaling 3: Forbedring af rammevilkår for kollektiv licensering
- Anbefaling 4: Forsøgsordning om obligatorisk voldgift til løsning af rettighedskonflikter på området for pressepublikationer
- Anbefaling 5: Beskyttelse mod digitale efterligninger af personers personlige kendetegn
- Anbefaling 6: Krav om tekniske foranstaltninger til hindring af ulovlig upload og kopiering af ophavsretligt beskyttet indhold på AI-tjenester

- Anbefaling 7: Betinget offentlig påtale i sager om ophavsret og kunstig intelligens, der er teknisk og territorielt komplicerede
- Anbefaling 8: Undersøgelse af mulige tiltag for at styrke brugen af menneskeskabt indhold
- Anbefaling 9: Vejledning og oplysningstiltag om ophavsret og kunstig intelligens
- Anbefaling 10: Præcisering i ophavsretslovgivningen af, at udbud af AI-systemer udgør tilrådighedsstillelse for almenheden.

Venlig hilsen

Danske Professionelle Autorer (DPA)	Dansk Musiker Forbund
Danske Dramatikere	Copydan
Danske Skønlitterære Forfattere	Producentforeningen
Musikforlæggerne	Dansk Skuespillerforbund
Dansk Filmklipperselskab	IFPI Danmark
Brancheforeningen for Undervisningsmidler	Samrådet for Ophavsret
Tekst & Node	Performex
Danske Scenografer	Dansk Forfatterforening
Dansk Filminstruktører	Koda
FAF	Autor
Dansk Solistforbund	Gramex
Dansk Kunstnerråd	Dansk Artist Forbund
Danske Forlag	Danske Sceneinstruktører
Dansk Kapelmesterforening	Producent Rettigheder Danmark (PRD)
Dansk Filmfotograf Forbund (DFF)	Brancheforeningen for Film- og Mediekomponister (BFM)
Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde (UBVA) under Akademikerne	Dansk Komponistforening
VISDA	RettighedsAlliancen